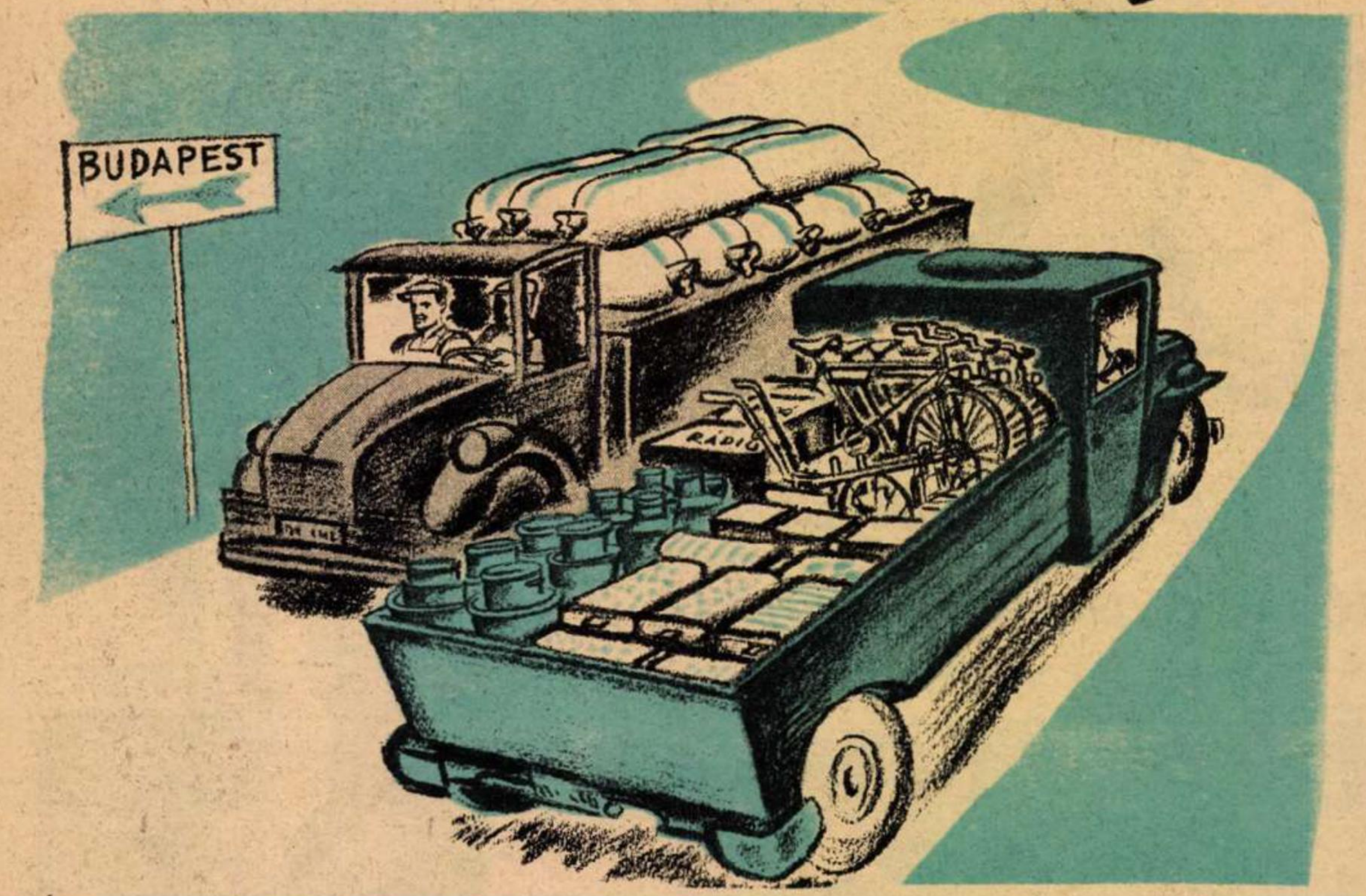
VII. évfolyam, 33. szám *1951. augusztus 16*

Ludas Matyi

70 fillér

A FALU és a VÁROS találkozása

EGY ÍRÓI TÉMA FEJLŐDÉSE

Késő este volt már. Az író sietett hazafelé. Egy homályos utca sötét kapualjában összesímult szerelmespár árnyékát pillantotta meg. Az író, aki már régen volt fiatal és a „szeretsz?“ „szeretlek!“ játékot hosszú pályafutása alatt megszámlálhatatlan mennyiségben vetette papírra, még halkabbra vette lépteit. Észrevétlenül sétált el a szerelmesek előtt, mert kíváncsi volt, hogy az új szerelemben miről beszélhetnek a fiatalok. Lopakodó léptekkel mind közelebb, közelebb ért. Már csak néhány méter választotta el a szerelmesektől, már hangokat is hallott, hallotta az új szerelem suttogását...

— Szeretsz?

— Szeretlek!

Aztán tovább ment. Csodálkozott és elhatározta, hogy élményéből tárcát ír, de a történetet a közölhetőség kedvéért kissé átalakítja.

(Részlet a „Fehér igen“ című tárcából.)

„...A fiút Kovács Jánosnak hívták, a lányt Varga Julinak. A fiú a csepeli Martin dolgozója volt, a lány szövőnő a Pamutiparban. A fiú szerette a lányt, a lány szerette a fiút. De nem ez volt a fontos. A fontos az volt, hogy a fiú nagyszerű újításával 700 százalékra emelte 125 százalékos átlagszázalékát, a lány pedig az „Egbeszökő százalék“ 200 százalékos brigád-értekezletén felajánlotta, hogy selejt-százalékát 20 százalékról 2 százalékra csökkenti. A fiú megtörölte olajos vinklijét, kezéről jandlijával letörülte a kérget és sublerjára nézett. Eszébe jutott a lány, akivel 7 óra 25 percre találkozót beszélt meg. Mikor este a kapuban búcsúzkodtak, a legszebb szerelmi vallomásuk az volt:

— Hétszáz?

— Már hétszáztíz!

— Húsz?

— Már csak tizenkettő!

Keményen kezetszorítottak és elváltak. Távolból az olvasztárok rőt fénye világított...“

Művét az író elküldte egy laphoz, a szerkesztő elolvasta és nagy betűkkel ráírta: sematikus!

Az író belátta a hibáját és a sematizmus elleni harc jegyében megírta antisematikus tárcáját.

(Részlet a „Fekete? Fehér! Igen? Nem!“ című tárcából.)

„... A fiút, aki nem is volt egészen fiú, Kovrinyecz Jankónak hívták, a lányt Mandl Juliskának. A fiú, aki típusa volt az utcaseprőknek, a sors iróniája folytán kéményseprő lett, a lány pedig óvónő, de nem szerette a gyerekeket. A fiú gyűlölte a lányt. Néha azonban, amikor mégis szerette, akkor a lány nem viszonozta hideg, de mégis forró érzelmeit. Amikor már hosszabb ideje fáradoztak egymás jellemének elmélyítésén, a fiú a kéményseprőgépén nagyszerűt újított. Az újítás remek volt, csak egy valami hiányzott belőle: az újítás. A lány csökkentette selejtszázalékát, a forgatási nyomatékot megszorozta kettővel és elosztotta tangens alfával, mire kiderült, hogy a selejt növekedett. Egyszer aztán megjelent életükben Pozit Iván, aki tökéletes volt, mint egy mikrométer, csak anyai részről kapott némi tökéletlen beütést. Az ő árnyékában nőtt fel az a ház, melyet a napsugarak glóriáztak, s amelynek kapujában így búcsúzott találkozás előtt a két utálkozó szerelmes:

— Szeretsz? Utálsz?

— Szerállak!

Kézszorítás nélkül markolták meg egymás kezét és az olvasztárok zöldes csillogása besötétítette előttük a fénylően matt jövőt...“

Mikor a kritikusnak az átirat se tetszett, az író felháborodottan kérdezte:

— Miért, talán ez is sematikus?

Országh György

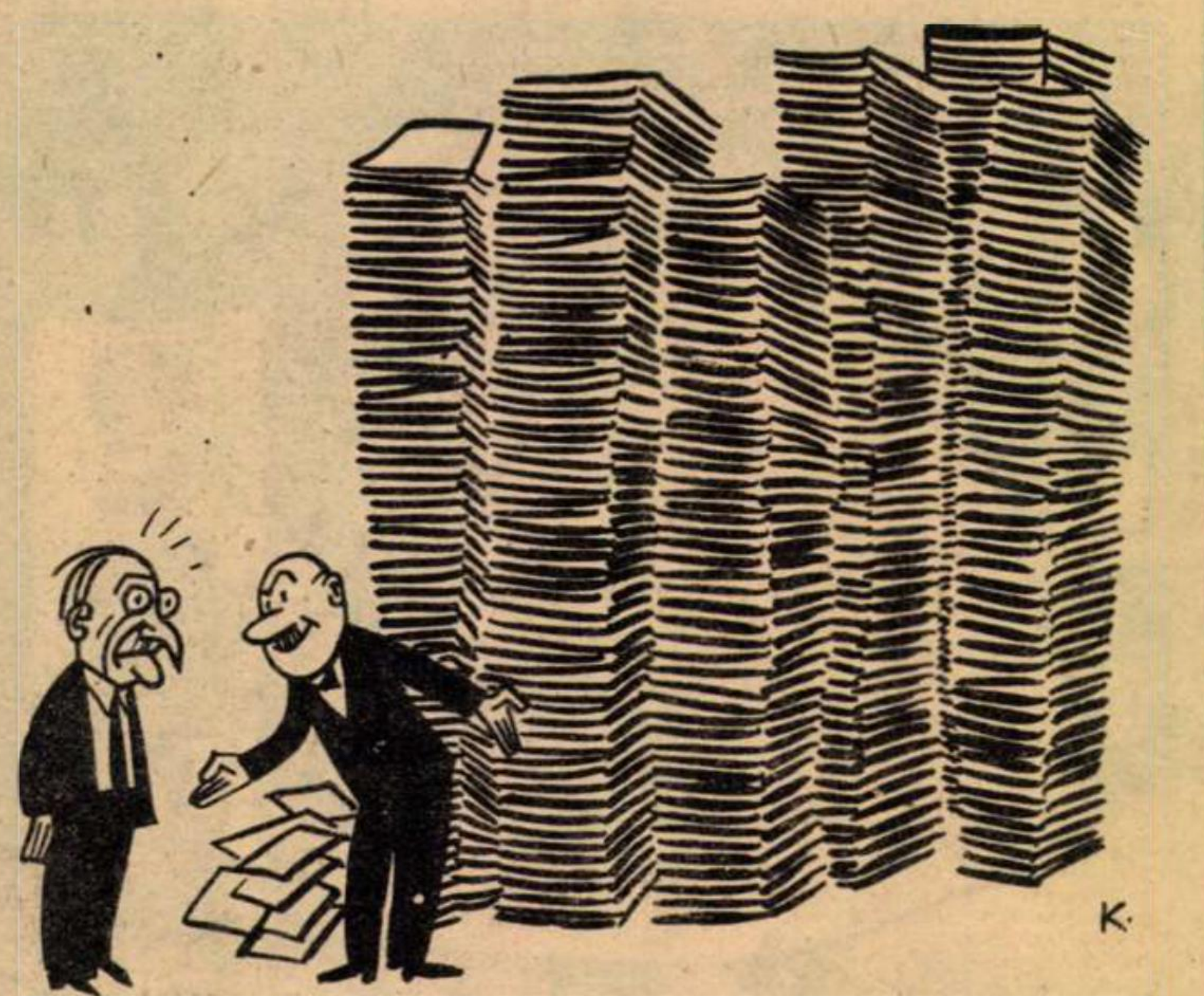
A parasztküldött hazaérkezik

— Megjöttem a Szovjetunióból! Alig várom már, hogy megalakítsam itthon a termelőszövetkezetet.

— Mi meg alig vártuk, hogy megmutassuk neked, milyen termelőszövetkezetet alakítottunk a távollétedben...

HÁROM VAGON SÜRGÖNY

Titkár: Gratulálok ehhez a sok távirathoz, elnök úr! Ön ma a legnépszerűbb ember Amerikában.

Truman: Igen, igen, csak az a kár, hogy ezek a táviratok nem engem üdvözölnek, hanem a koreai háború beszüntetését követelik...

ELŐFIZETŐINKHEZ!

A Posta Központi Hírlapirodája kitűnő újítást vezetett be. Ezentúl Előfizetőinknek nem kell bajlódniok a csekklapok kitöltésével és a postai befizetéssel, hanem a postásnál lehet meghosszabbítani az előfizetést.

A Posta másik fontos újítása az, hogy nem kell negyedévre vagy félévre előfizetni lapjainkra, hanem havonta is lehet.

A postás a következő hónapra szóló előfizetési díjakat általában 5-e és 25-e között szedi be. A postás mindenkor nyugtát ad a befizetett összegekről.

Kérjük előfizetőinket, hogy ezt az érdekükben hozott újítást fogadják szeretettel és annak jó lebonyolításában legyenek a Posta segítségére.

FÚRÁS — „KÖZÉRDEKBŐL“

— Öregem, — mondta Oszkár — te tudod, hogy én nem szoktam fúrni...

Mondanom sem kell, hogy nem tudom. Honnan tudnám? A sors csak félévenként hoz össze Oszkárral, volt osztálytársammal, másutt dolgozunk, barátok sem vagyunk. De inkább bólintok: tudom, mintsem, hogy végighallgassam a hosszadalmas „bizonyítást“, hogy ő nem fúr, dehogy, soha, se ő, se az apja, se az anyja... Bólintok.

— ...ebben az esetben azonban úgy áll a dolog, hogy kénytelen vagyok néha olyan eszközökhöz folyamodni, amelyek... hát, őszintén szólva, közel állanak a fúráshoz. De hidd el nekem: csak a KÖZ érdeke vezet! Minden egyéni érdek távol áll tőlem!

— Szóval közérdekű fúrás? — kérdem hitetlenkedve.

— Furcsállod? Pedig így van! Ezt az embert el kell távolítani. Ez a népgazdaság érdeke is. Ilyen igazgatóval nem lehet dolgozni!! Tűrhetetlen szellemet teremt: nyilvánosan megrágalmaz olyan közmegbecsülésben álló kartársat — nem akarok neveket mondani, ez nem fontos —, akinek tudása, becsületessége, munkakészsége az egész szakmában közismert. Hajszolja a munkatársait: folyton a határidőkre hivatkozik és annak érdekében, hogy ha valami kitüntetés lesz a jó munka jutalma, azt ő kapja meg — ő is ottmarad sokszor késő éjszakáig. Klikkezik: sülve-főve együtt van a párttitkárral, meg az ÜB-titkárral, mindent megbeszélnek. Parancsolgat: nem tűr beleszólást az ügyekbe. Ő intézkedik és mindig azt mondja, hogy ő vállalja a felelősséget! Nem, kérlekalássan, ezzel az emberrel nem lehet dolgozni!

— De hát miért nem bírálod meg nyilvánosan, ha ez a véleményed? — kérdeztem.

Oszkár kissé zavarbajött.

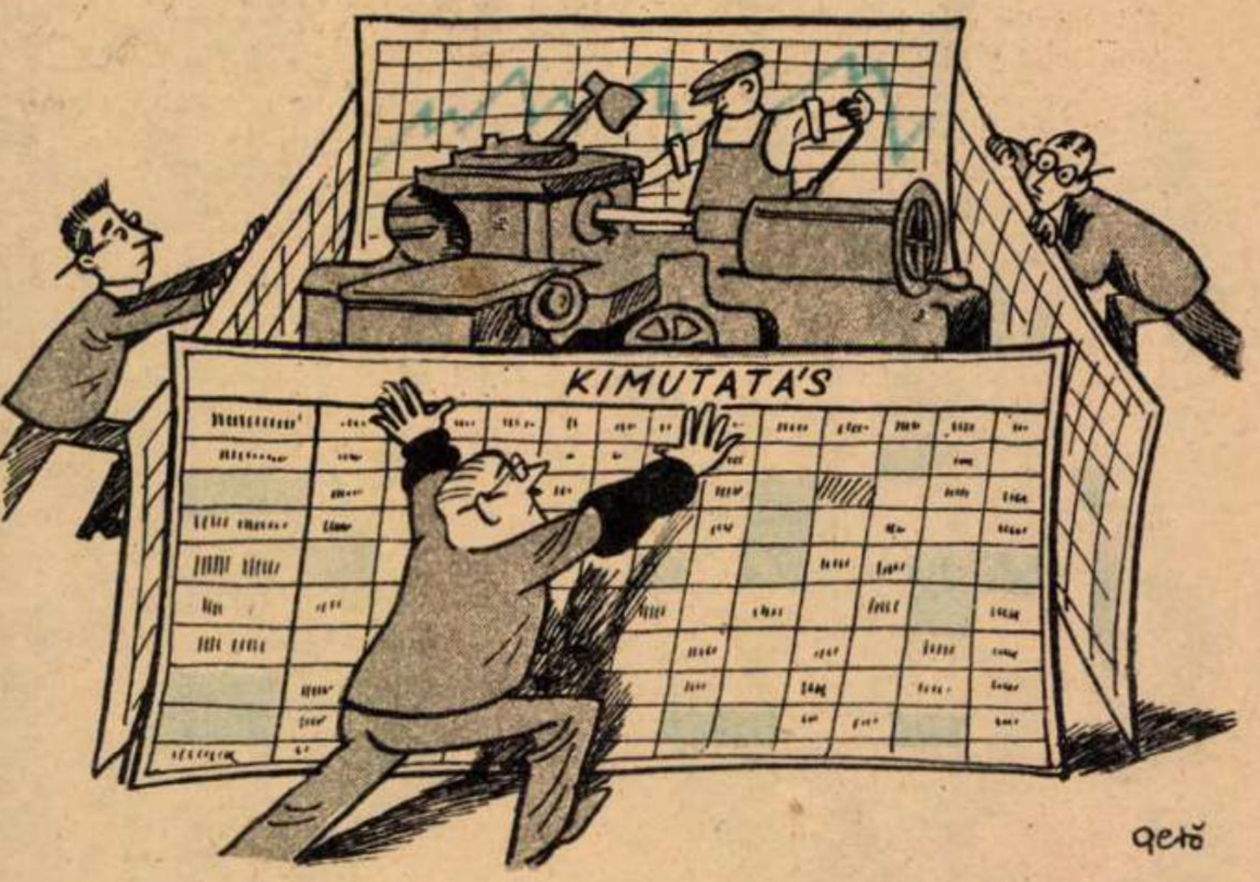
— Nem lehet, kérlek... Még azt hihetnék, bosszút akarok állni rajta azért, mert a multkor felszólalt és elmondta, hogy lógok munkaidő alatt és nem képezem magam szakmailag...

(pető)

Tito és dédelgetett kulákja

Aminek nem szabadna lennie

A túlzott bürokrácia elzárja a versenyzőt a nyilvánosság elől.

A Vöröskereszt elsősegélynyújtó tanfolyamokat rendez

Ami a képen látható, az a helytelenül értelmezett elsősegélynyujtás.

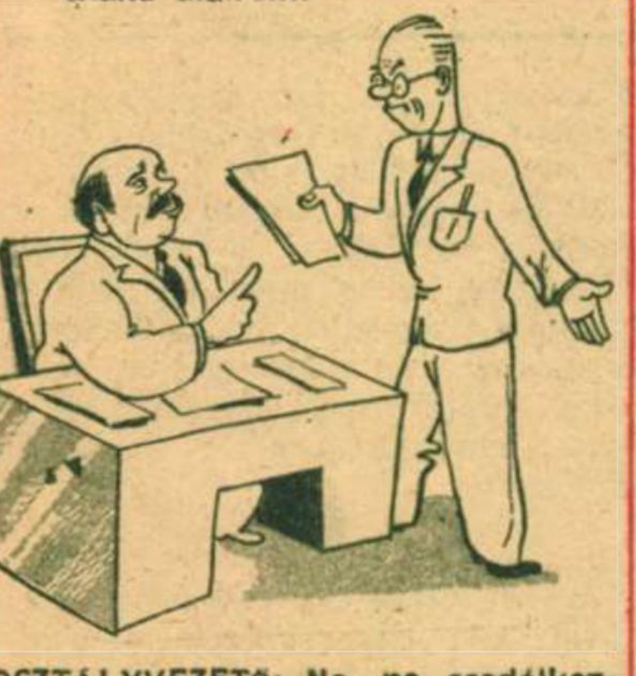
Csodálatos történet amely azonban megesik

OSZTÁLYVEZETŐ: Javítsa ki az utolsó mondatot és azonnal hozza be aláírásra.

OSZTÁLYVEZETŐ: Na, ne csodálkozzon, én vagyok az új osztályvezető, tudok az ügyről. Írassa alá a műszaki igazgatóval előbb, utána aláírom.

OSZTÁLYVEZETŐ: Na, ne csodálkozzon, én vagyok az új osztályvezető, de tudok az ügyről. Aláírta a műszaki igazgató?
BEOSZTOTT: Nem kérem, mert leváltották, az új még nincs bent.

BEOSZTOTT: Tessék osztályvezető elvtárs, a műszaki igazgató aláírta.
OSZTÁLYVEZETŐ: De miért nem Kiss elvtárs hozta vissza?
BEOSZTOTT: Mert leváltották. Én vagyok helyette . . .

ÁTMENETI ÁLLAPOT

Az elmélyült gondolkodás döbbentette rá Pécskai Demetert, hogy az élet jelenlegi állapota átmeneti, mint a raglánja, amit tíz deka zsírért vett negyvennégyben. Ő, mármint Pécskai a pincéből való felbújás után elárulta arra méltó ismerőseinek, hogy ami helyzet ezekután jön, átmeneti, nem úgy mint a régi világ, amely végleges volt.

— A történelem tanulsága — fejtegette Pécskai kisebb baráti körben — az, hogy ez a helyzet, ami van, teljességgel nem lehet más, mint szalmalángolás s pár hét után bevonul az első angol-amerikai, uruguayi, longobárd hadosztály. Ezekután nem volt más, mint bizakodva várni a fejleményeket, hogy a képtelenül undok átmenetiség után valami biztosat hozzon számára az élet.

Majd a tavasszal — oktatgatta családját is, azon a bizonyos halálos tavaszon nagy események lesznek, végre fölváltódik az átmeneti állapot, kanál vízben fogunk egyeseket fojtogatni s titkos jelek vannak arranézve, hogy a ránkhajított atom csak barbárokat fog pusztítgatni s összeköttetéseim segítségével legkisebb gyermekeimet is fősóhivatalnoknak fogják kinevezni.

— Kissé elhúzódik ugyan ez a nyavalyás átmenetiség, de bízzunk a jenkikben, — mondogatta Pécskai — ha ők egyszer nekidurálják magukat, lesz kalamajka s a szegény földönfutóvá tett földbirtokosok újból gyakorolhatják Werbőczy tata adományát, — a pallosjogot, kerékbetörést, fölnégyelést és a többi földi jókat. A gond közben megtörtté, őszülővé s némileg hülyévé képezte át Pécskait, aki hét évi szüntelen átmeneti állapot után is vakon bízott jövendöléseiben.

Nemrégiben kissé megbetegedett kedvelt emberünk. Kiújult a végzetessé vált hét évvel ezelőtt átmenetinek gondolt agy-, szív- és májbaja, úgyhogy minden reménye megvolt arra, hogy egyidőre fölköltözik arkangyalnak a hőn áhított mennyországba.

— Minden, minden átmenet — szólt a bölcs Pécskai s megtört békaszemén ott tündökölt többéves élettapasztalata. Igen, — gondolta a szintén átmenetiségre nevelt leendő özvegy — igaza van az aggnak, átmeneti gyászolás után férjhezmegyek Viktor Gedeonhoz. Minden csak átmenet, — szólt a fiú is és átmenetileg lecsatolta az arany Doxát a már-már túlvilági papa karjáról, de a papának már valóban minden mindegy volt. Átmenetileg kilehelte utolsó szusszát, s így már nem is hallotta egyik kebelbarátja és szellemi testvére vigasztaló hangjait: „Már nem tart soká, most hallottam, hogy most már biztosan és véglegesen 2 nap alatt megszűnik ez az átmeneti állapot“.

Nagy S. József

Mi ez? TÉVEDETT A RAJZOLÓ?

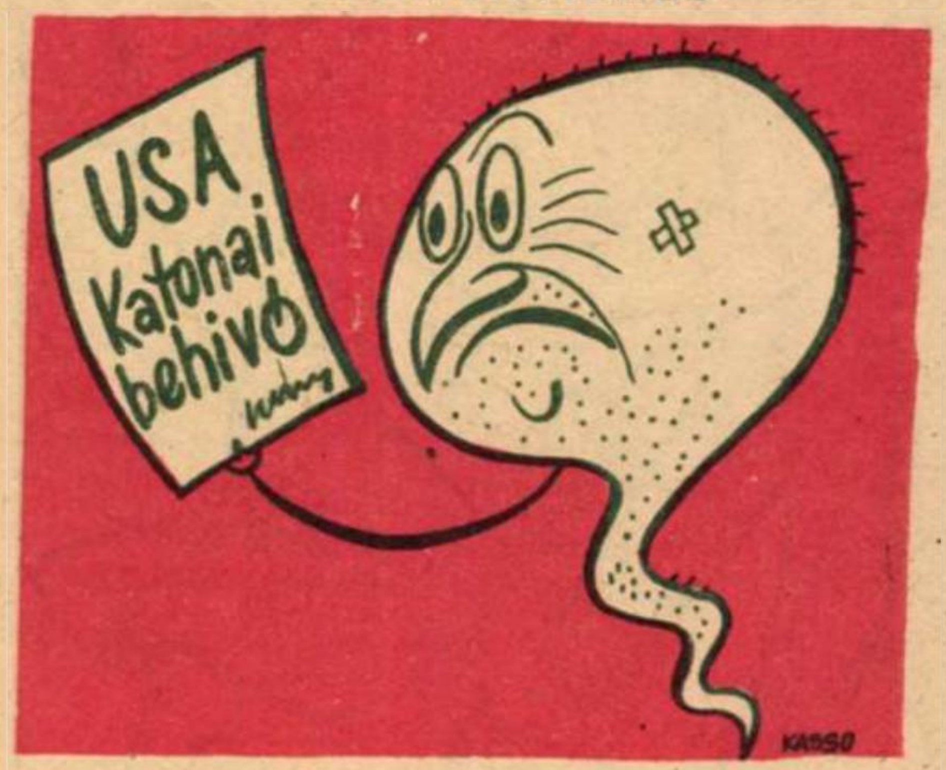
Nem! Azért rajzolta ilyen sok példányban a Szovjetunióban járt parasztküldöttség tagját, mert olyan nagy az érdeklődés a beszámolója iránt, hogy ha száz példány volna belőle, az is kevés volna.

MÁTRAI GONDOK

— Mit csinálják ma?

A PESTISBACILLUS

Samu bácsi meg a mostohaöccse

— Samu bácsi, hát van olyan?
— Fogd be a szád! Az ember ezt is megpróbálja...

MEGBIZHATÓ HADSEREGET SOROZNAK NYUGATNÉMETORSZÁGBAN

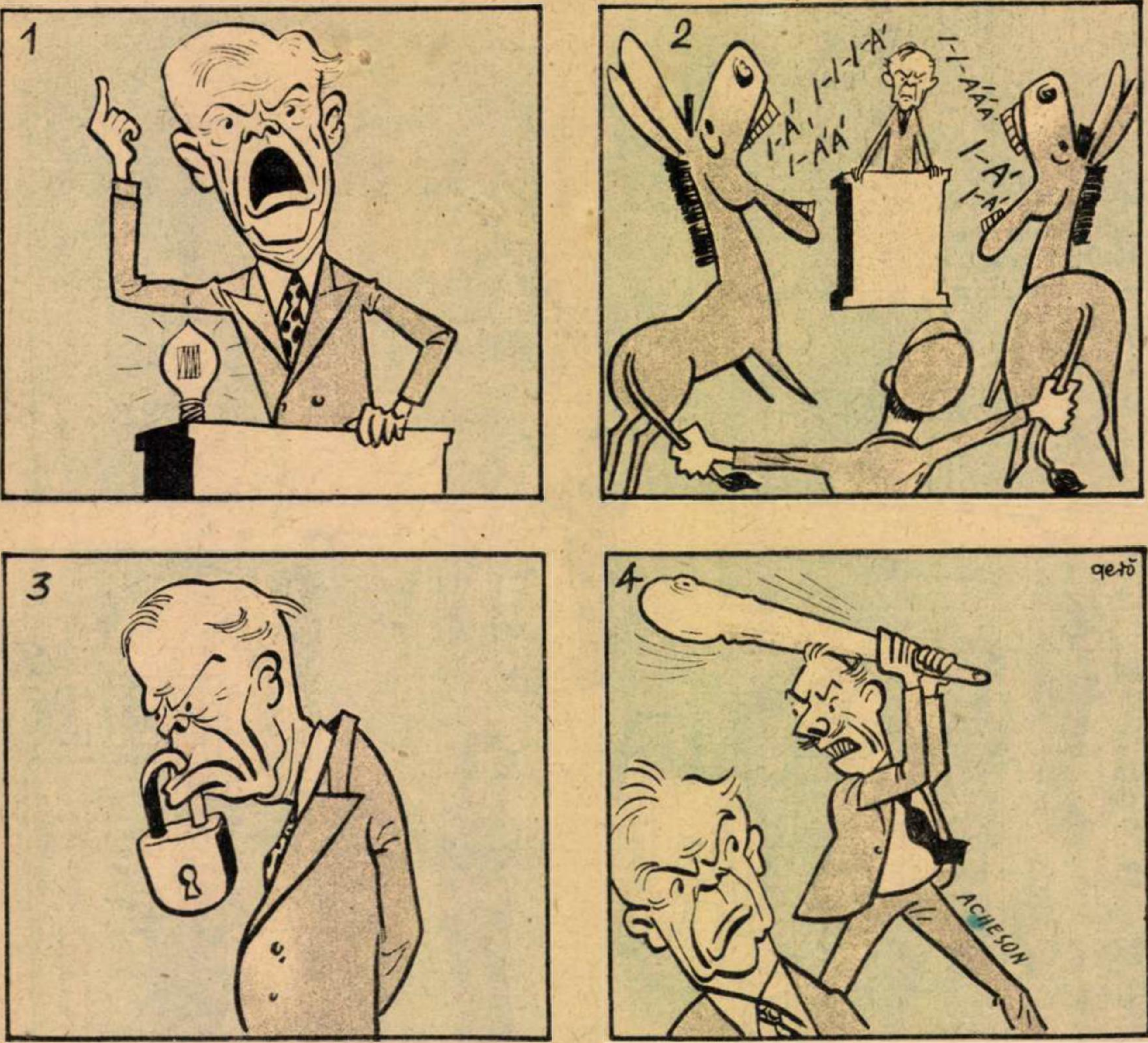

— A mértéket megüti, alkalmas!

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: V., Alkotmány-u. 3 Telefon: 127-750, 128-031
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11 Telefon: 221-285
Hirdetési osztály: V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Telefon: 125-340
Csekkszámlaszám: 61.080
Előfizetési ügyek: Posta Központi Hirlap Irodája, V., József nádor-tér 1. Telefon: 180-850
Személyes ügyfélszolgálat: V., Roosevelt-tér 5—6
Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Marshall elszólta magát; kikottyantotta, hogy inkább dollárokat adnak egy új háború céljaira, mint katonákat

Az USA-ban több terv merült fel arranézve, hogyan lehetne elejét venni a jövőben a kotnyeles hadügyminiszter elszólásainak. Egyelőre a következő javaslatok merültek fel:

1. Amikor Marshall elszólja magát, kigyullad egy lámpa, mire az ujságíróknak azonnal el kell hagyniok a termet.
2. Túlordíttatni két másik szamárral.
3. Lelakatolni a száját.
4. Nyugdíjba kell küldeni.

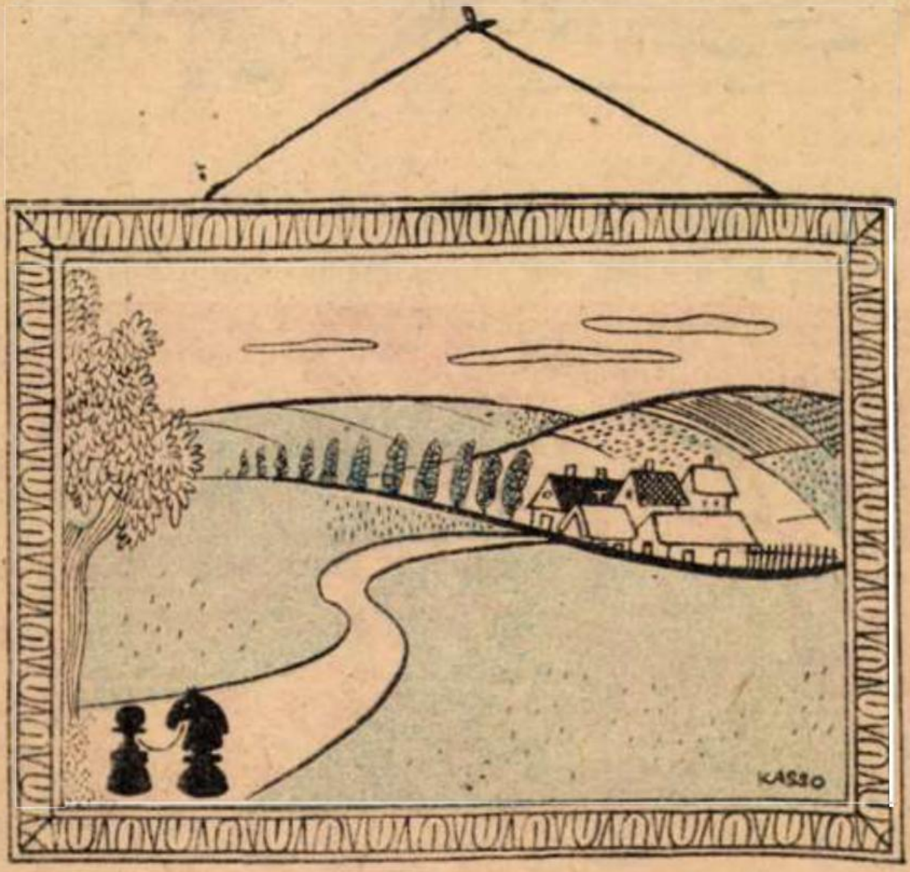
ILLUSZTRÁLT NYILATKOZAT

(Adenauer nyilatkozott: Sajnálja a fiatalokat, akik két héten át kénytelenek kultúrműsorokban résztvenni.)

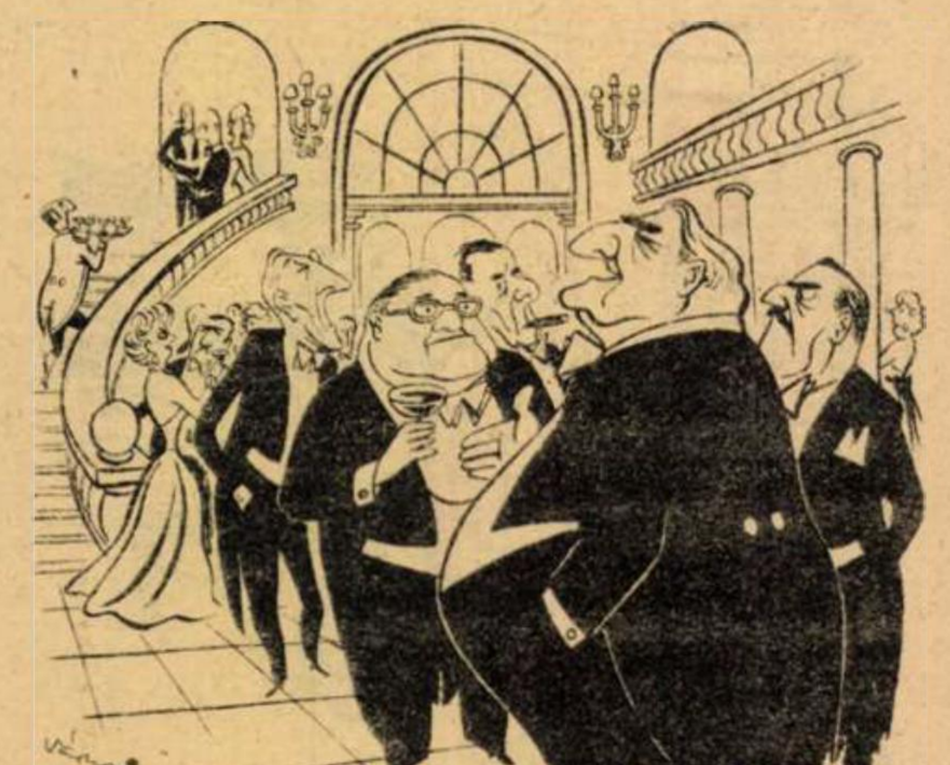
Adenauer, aki sajnálja a fiatalokat. — A fiatalok, akiket Adenauer sajnál.

Egy sakkbarát festőművész képe

•Tájkép parasztal és lóval•

ANGOL KLUBBAN

— ...mert mi uraim, akik mint őfelsége munkáspárti képviselői a legközelebb állunk a néphez...

A nyereménybetétkönyvek húzása

alkalmából jut eszembe ez a kis apróság a múltból. Úgy 1933. táján abba a kivételes és szerencsés helyzetbe jutottam, hogy némi pénzre tettem szert. A pénzzel egy későbbi időpontban voltak céljaim s ezért elhatároztam, hogy addig is elhelyezem egy bankban, hadd kamatozzék, hadd legyen több. Valahol a József-körúton tértem be egy banküzletbe, amelynek portálján előkelő zöld táblákon arany betük igérgettek minden földi jót annak, aki a pénzét oda beviszi. Benn a bankban maga az igazgató fogadott, aki — bevallom — egy cseppet sem hasonlított azokhoz a bankárokhoz, akiket a Ludas Matyi rajzol. Magas, száraz, sovány ember volt, igaz, hogy vastag szivar füstölgött a szájában. Amikor megtudta, hogy takarékbetétet akarok elhelyezni, megélénkült és bővebben és szinesebb szavakkal ecsetelte mindazt, amit a kinti táblák hirdettek. Én az egész nemzetgazdasági előadásból csak annyit vettem ki, hogy a pénzem után két és fél százalék kamatot kapok, amit őszintén kevesellem. Közöltem az igazgatóval, hogy egy másik bankban láttam egy táblát, amely három és fél százalékról beszélt. Az igazgató ezen roppant csodálkozott, próbált meggyőzni, de én nem hagytam magam, elköszöntem és az ajtó felé tartottam. Az igazgató fürgén kiszaladt a pult mögül és elkapott az ajtóban.

— Az lehet, hogy ott három és fél százalékot fizetnek — mondta hamiskásan hunyorítva — de gondolja meg uram, hogy nálunk a tőkét is visszakapja.

Ez ma már viccnek hangzik, de akkor nem volt az. Abban az időben egymásután buktak meg a bankok és ilyenkor a kisbetétesek bekerültek a csődtömegbe, besorolták őket a kvótába, értekeztek velük, csak éppen pénzt nem kaptak vissza egy vasat sem.

Ez a kis epizód jó összehasonlításra nyujt alkalmat ma, amikor a nyereménybetétkönyveket sorsolják. Aki ma a népi demokratikus állam bankjába beteszi a pénzét, nyugodtan alhatik. Helyesebben: most egy pár napig nem is olyan nyugodtan, mert azon izgul, milyen nyereménnyel fogják kisorsolni a betétkönyvét.

Herr Droschke ébredése

1.

Herr Anton Droschke egy kis nyugatnémet városka polgára volt. Békésen élt egészen a második világháború kitöréséig. 1939 szeptember elsején, két perccel a második világháború kitörése után, súlyosan megsebesült, ő volt a második világháború első német sebesültje. Ugyanis a törzskocsmájában úgy pofonvágták egy Trude nevű szőke és molett kaszirnő miatt, hogy összeesett. Ilyenformán Herr Droschke nem is tudta meg, hogy kitört a második világháború. Ez mindenesetre megért egy pofont.

2.

Ugyanis Herr Droschke olyan szerencsétlenül esett, hogy bevágta a fejét az asztal sarkába és elvesztette az eszméletét. Nyomban kórházba szállították, az eszméletét azonban ott sem nyerte vissza. Olyan szerencsétlenül — vagy olyan szerencsésen — ütötte meg a fejét, hogy évekre elvesztette az öntudatát. Rendszeresen táplálták, meglehetősen jó étvágya is volt, csak éppen nem volt eszméleténél, nem tudott magáról.

3.

Herr Droschke eszméletlensége pontosan tizenkét esztendeig tartott. 1951 augusztusának egyik reggelén Herr Droschke nyujtózkodott egyet, kinyitotta a szemét, széjjelnézett, mintha mi sem történt volna és azt mondta:

— A kávémat!

Az orvosok ujjongva vették körül Herr Droschket, akinek ébredése valóban az orvostudomány csodája volt, hiszen az orvosok hozzá se nyúltak.

Herr Droschke megitta a kávéját. Közben értesítették a feleségét, aki lélekszakadva rohant a kórházba és remegve állt meg a férje előtt.

— De megvénültél tegnap óta — fintorította el az orrát Herr Droschke és elfordította a fejét.

4.

Izgatott tanácskozások kezdődtek. Az kétségtelennek látszott, hogy Droschke úrnak nem szabad megmondani, mi történt az elmult tizenkét esztendő alatt, mert a megrázkódtatás biztosan visszavetné állapotában; viszont az is kétségtelen volt, hogy sokáig nem lehet előtte titkolni a dolgokat, mert ha kimegy az utcára, vége mindennek.

Az orvosok tanácstalanul néztek össze. Frau Droschke a könnyeit törülgette.

5.

Amitől tartottak, csakhamar bekövetkezett. Herr Droschke öt perc mulva a ruháit kérte, olyan hangon, hogy nem lehetett neki ellentmondani; aztán felöltözött és kiment a városba.

— Mindennek vége — mondta a professzor és lehajtotta a fejét. Frau Droschke szívettépően zokogott.

6.

A várakozás órái heteknek tetszettek. Frau Droschke és az orvosok falfehéren üldögéltek és minden ajtónyitásra összerezzentek.

— Készítsék elő a ravatalozót — mondta tompán a professzor

7.

Ekkor belépett Herr Droschke. A kalapja hetykén félre volt vágva, az arca sugárzott; olyan volt, mint az egészség és a boldogság szobra.

— Heil Hitla — lendítette köszönésre a karját. — Már itt is vagyok. Csak meg akartam nézni, mi újság van idekint, mert izgat ez a háborús feszültség.

Herr Droschke szivarra gyujtott.

— Noshát, uraim — szuszogta a szivarja mögül — a második világháború még mindig nem tört ki, bár a feszültség óriási. De nem kell félni semmitől, láttam az SS-einket, strammabbak, mint valaha! És hogy tudnak masirozni! És a tankjaink, uraim, a tankjaink! Pazar! És a meglepetés, uraim! Kimondhatatlanul boldog vagyok! Először nem akartam hinni a szemeimnek! Csodálatos ember a Führer! De miért nem mondták meg nekem, uraim?

— Mit? — nézett fel a professzor.

— Hát azt, hogy az USA-t is hozzánkcsatolták...

Gergely Miklós

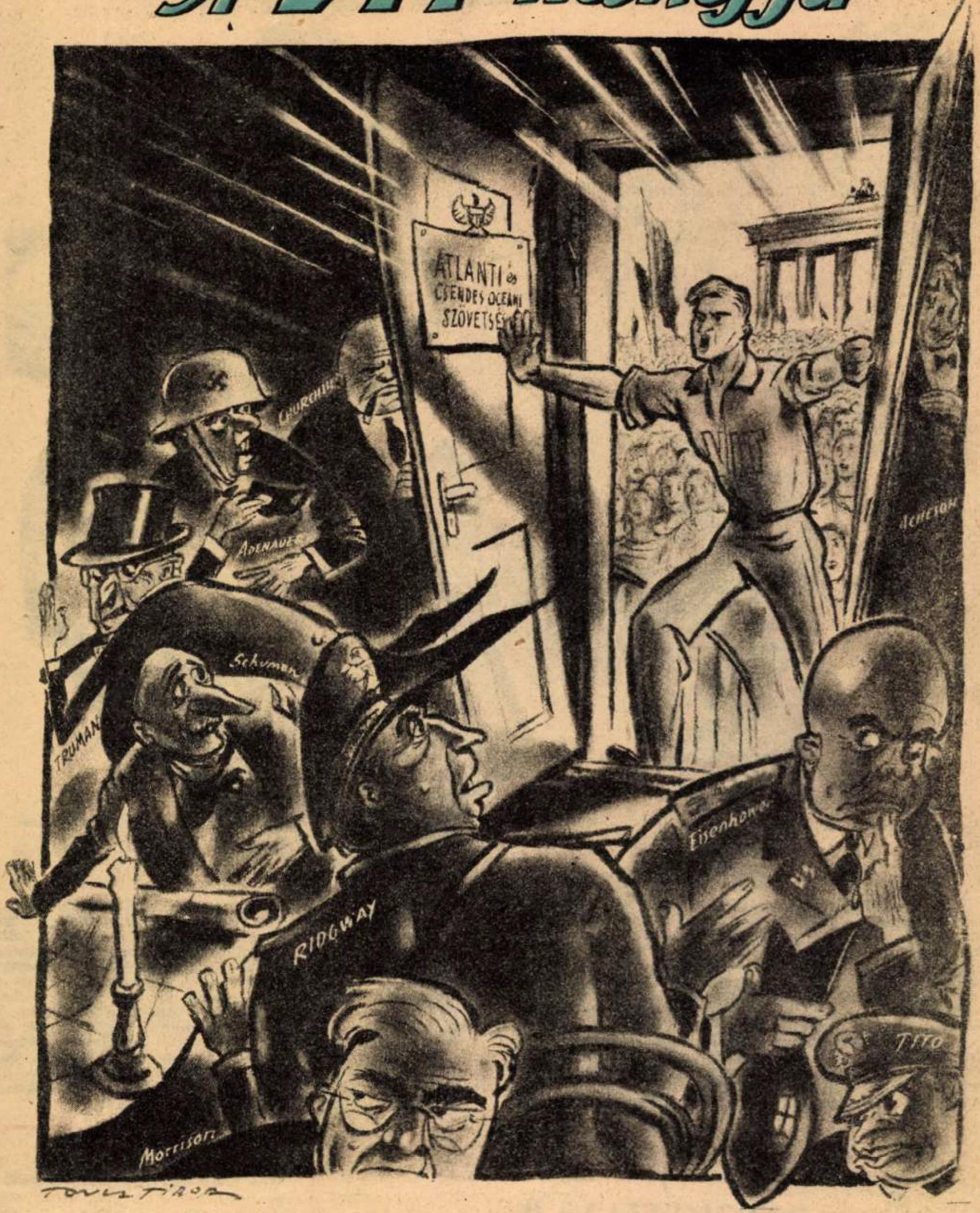
Virgil Florescu:

NOBLESSE OBLIGE . . .

A román »Urzica«-ból fordította és verssé átdolgozta TÓTH ESZTER

Kenőcsökkel, rizsporral
én nem-igen dőzsölök,
ám beretvált arcomra
kölnivizet dörzsölök.
Kifogyott a kölnim éppen
s egy illatszertárba léptem,
az eladónő elé
fölterjesztvén ügyemet,
s ő a polcról azonnal
le is vett egy üveget.
„Vegyen", mondta, „Debut Vert-et!
Ajánlhatom, ez remek!"
„S mit jelent a neve?" — kérdém —
s ő felelt: „Zöld Kezdetet."
Megérintvén arcom, szóltam:
„Ahogy ismerem e bőrt,
nem igényel Zöld kezdetet . . ."
„Akkor vegyen Toutes les Fleurs-t!"
biztatott az eladónő
s fordította magától:
„Azt jelenti: Minden Virág,
felfrissül a szagától!
Vagy itt van az OLD LAVANDER,
(levendula voltaképp),
ám ha más kell: néhány deka
finom REVE D'OR volna még.
Jelentése: Arany Álom."
S szóltam én. „A mindenit!
Nem jobb, ha e szép neveket
érthetően hirdetik?"
„Nem!" — felelt az eladónő —
„Mélyebb hatást érhet el
LAVANDER, mint levendula . . .
s áhitatot érdemel
például a NOBLESSE név is.
Mélyen hat a vevőre,
megfogja a finom hangzás
s boldogan vesz belőle.
Noblesse oblige azt jelenti:
a nemesség kötelez,
aki nemes: nemes holmit
vásárolni köteles."
„Én nem vagyok nemes" — mondtam
„ajánljon hát egyebet!"
„Tán a FÉTIS-t; a vad törzsek
istenségét vegye meg!"
„Bár nem vagyok nemes" — szóltam
„vad törzs tagja sem vagyok . . ."
„Adhatok hát MASKARÁDE-t?
Kis üveget? Vagy nagyot?"
„Minek kéne maskarádé
meglett családapának?
Igaz is! . . . A feleségem
púdert rendelt magának."
„Púdert? Itt van csak a jó név:
VINGT ANS! Jelentése: Húsz Év."
„Kérem, az én kedves párom
életkora: negyvenhárom."
„Akkor hát BOURGEOIS-t vegyen!"
„Dehogy burzsuj az én nejem!
Egyébként a lányomnak is
hazavinnék valamit . . ."
„Arckrémet? Vagy púdert? Szájrúzst?
ÉCLAIR-t, DANSE-ot, MALATINE-t?"
Szédültem a CHAT NOIR-ok,
ROYAL-ok és KIMONÓ-k
viharában, míg a nő egy
újabb nevet kimondott:
„TOSCA" — mondta s felocsudtam,
mert ez kedvenc operám.
„Helyes", mondtam, „adjon Toscát,
érdekel, hogy fog-e rám
úgy hatni e kölni, mint a
Toscából az áriák . . ."
„Persze!" — szólt a nő — „s nejének
vegyen STUART MÁRIÁT-t!"
„Nem!" — feleltem — „elég mára!
Fáradságát köszönöm.
Csak még annyit: csodálkozom
e külföldi özönön!
Idegenből hozzuk tehát
mind e cifra árut?"
„Dehogy!" — szólt a nő — „ezeket
itt csinálják, nálunk!"
Fölcsattantam dühvel erre:
„S ki adja e rengeteg
kozmopolita nevet!?"
— s a nő szólt:
„Hivatalos rendelet."
„Tudja mi ez?" — kiáltottam,
mint haragvó igazság:
„Franciául: INSOLENCE, és
lefordítva: PIMASZSÁG!"

A VIT hangja

— Megálljanak uraim! A mi bőrünkre nem fognak alkudozni!

Ejnye, ejnye, Morrisonka!

Churchill: Mi történt?
Attlee: Sajnos, a kis excellenciás megint nyilatkozott . . .

De Gasperi nyilatkozik

— Írják, uraim! Az erős kéz politikáját fogom folytatni!

— És aztán?

— Megbüntetem, aki a kormányt kritizálni meri!

— És aztán?

— Megakadályozom az olasz állampolgárok részvételét a VIT-en!

— És aztán?

— Aztán mint a független és szuverén Olaszország miniszterelnöke fejleszteni és elmélyíteni kívánom a . . . a leghatározottabban fejleszteni és elmélyíteni kívánom a . . .

— Mit kíván excellenciád fejleszteni és elmélyíteni?

— Fejleszteni és elmélyíteni kívánom a . . . a fene egye meg, nem jut eszembe és otthon hagytam a cédulát, amire a Truman utasításai fel voltak írva . . .

Egyszerű beszélgetés

— Marshall hadügyminiszter úr őexcellenciája?

— Az vagyok. Kihez van szerencsém?

— Madame Durand vagyok Párizsból.

— Mivel lehetek szolgálatára, Madame?

— Excellenciás uram a minap elszólta magát.

— Amerikai hadügyminiszter vagyok, Madame. Még mindig jobb, mintha megbolondulnék, miként az elődöm.

— Ön azt mondta, hogy önök szívesebben küldenek dollárokat az esetleges európai harcterekre, mint katonákat.

— Igen, Madame. A ló is elszólja magát, noha négy lába van.

— Szóval ön inkább küld tíz dollárral többet, de essen el az én fiam és ne az öné?

— Ne személyeskedjünk, asszonyom. Itt nem az ön fiáról van szó, hanem az összes francia anyák fiairól.

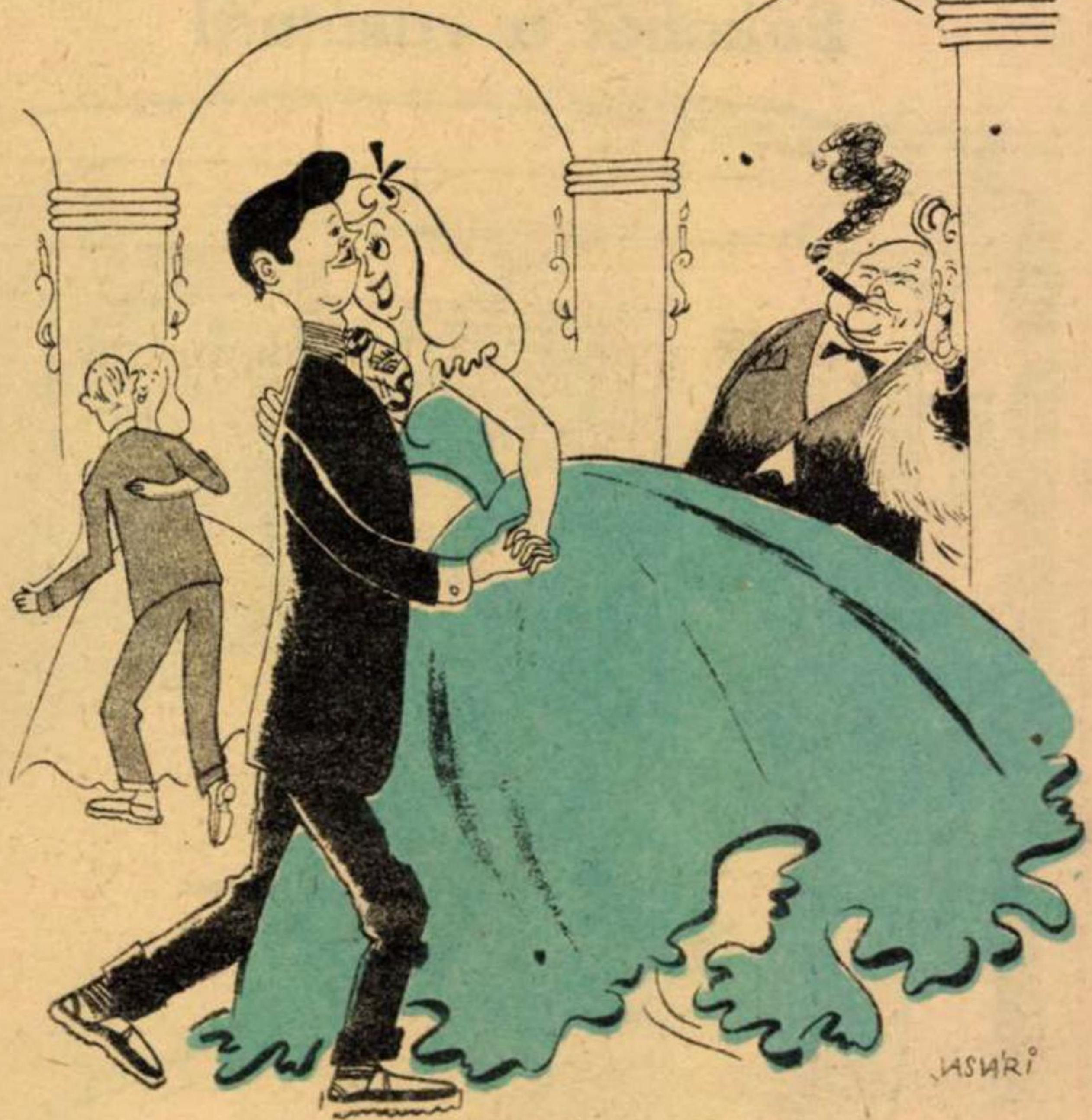
— De hadügyminiszter úr . . .

— De Madame, ne esoffirozza magát! Még ha az angol fiúk miatt idegeskedne, az mégis angolszász emberanyag, ha csak másodosztályú is...

— Dehát ez rettenetes, hadügyminiszter úr . . .

— Vegye tudomásul asszonyom, hogy kettőnk közül én kockáztatok többet, mert én jobban szeretem a dollárt, mint ön a fiát . . .

Egy amerikai zsúron

— Képzeld Daisy, a legfelsőbb tízezer ellen-Világifjúsági Szövetséget csinál.

— Jaj de cuki, engem is bevesztek?

— Az a kérdés, hogy a papád hány milliót ad hozzá .

A HŐSÖK TERÉN

— Ilyen nagy mű még nem szerepelt a Műcsarnokban . . .

TRUMAN, a jampec

Egy amerikai folyóiratból vágtuk ki ezt a szívderítő képet. A képen látható divatfiú nem más, mint Truman, az Egyesült Államok elnöke. A hirdetés szövege többek között lelkendezve közli, hogy „Most már a legjobb helyeken és a legjobb társaságban lehet színes emprimé-ingeket látni, úgy Európában, mint a gyarmatokon. Sőt már öregek is viselik és ki tudna jobb példát szolgáltatni ezen a téren, mint az Egyesült Államok elnöke".

Mindenesetre megnyugtató dolog, hogy egy 130 milliós nép feje csinos kis micisapkát tesz erre a fejre s tarkavirágos, emprimé-ingben lefényképezteti magát egy divatlap számára más hasonló tarka pendelyek társaságában. Truman elnök úr arra még nem szánta rá magát; hogy a békéről tárgyaljon, de arra már mindenesetre hajlandó, hogy tarkamintás emprimé-inget hordjon és ez is valami. Ugyanis köztudomású a legjobb körökben is, hogy tarkamintás ingben könnyebb az emésztés, jobbízű a háborús uszítás és sokkal frissebben és vidámabban lehet a népellenes törvényeket aláírni. Lelki szemeinkkel már látjuk, hogy az elnök úr példáján felbuzdulva az amerikai munkanélküliek milliói sorbanállnak az ing-üzletek előtt, de ott tolonganak az éhező hinduk, a barlanglakó szicíliaiak, a nyomorgó francia bányászok, sőt, a Koreába induló amerikai katonák is, akik nagy súlyt fektetnek arra, hogy vérük tarkamintás emprimé ingre fröccsenjen.

DÖGKESELYŰK

— akiket a hullák nem érdekelnek, csak a Wolfram.

Király az elmegyógyintézetben

A tényállás egyszerű: Abdullaht, Transzjordánia angolok által kibérelt királyát meggyilkolták az amerikaiak, hogy Talalt, Abdullah általuk kibérelt fiát ültessék a helyébe. Igen ám, de az angolok is résen voltak és az amerikaiak által kibérelt Talalt gyorsan bolondokházába csukatták s Abdullahnak általuk kibérelt második fiát, Naifot tették meg az ország kormányzójává.

Mármost, hogy Talal bolond volt-e, az nem biztos, az azonban biztos, hogy Attlee nem lesz bolond kiengedni. Valószínű, hogy Acheson se lesz bolond nem megöletni Naifot, ha már Abdullaht megölette, mert hiszen akkor Abdullah meggyilkoltatása kidobott pénz volt. Transzjordán királynak lenni tehát lényegesen veszélyesebb állapot, mint tifuszbetegnek lenni, mert a tifuszbetegeknek egy bizonyos százaléka életbenmarad, viszont a transzjordán királyok mind meghalnak vagy tébolydába kerülnek, attól függően, hogy angolbarátok, vagy USA-barátok-e. A pillanatnyi helyzet az, hogy Talalt tébolydában őrzik az angolok és Naifot a transzjordániai királyi palotában őrzik az amerikaiak, ami lényegileg mindegy, mert fentiek szerint a transzjordániai királyi palota is tébolyda és a tébolyda is transzjordániai királyi palota a transzjordániai királyi palotához képest.

Mindez úgy néz ki, mintha bonyolult aljasság volna; pedig csak egyszerű angol-amerikai külpolitika.

Urbán Ernő:

UBORKAFA

ZSÁK A FOLTJÁT

Ha tolvajnak orgazdája, gazembernek cinkosa, vagy a mi esetünkben egy uborkafára fölkapaszkodott kupecnek hasonszőrű társa akad, bízvást rámondhatjuk: zsák a foltját!

Egyedül afölött lehet vita, hogy melyik a zsák és melyik a foltja. Mert ami az elhallgatott és ügyesen leplezett múltat illeti, Csekmeki úr, a „kallódó káder" és egyben „rejtett tartalék" legalább olyan szeplős, sőt mondhatnók, — hullafoltos volt, mint maga a fő-szarus: Sántha Cézár, aki attól a naptól fogva, hogy a két jómadár összeakadt, egyre inkább úgy érezte, hogy fontos újítása (a szarutermelés növelése a tehenek szarvának tízcentis megkurtítása révén) — immár nem ábránd, hanem közeli, igen közeli valóság.

Csekmeki úr ugyanis így nyilatkozott, mikor Sántha Cézár pertút ivott vele és terveit illetőleg bizalmába fogadta:

— Az ötlet, kérlek tisztelettel, zseniális, hogy úgy mondjam: országot mozgató. Gondold el, vezérem, ha újításodat nemcsak a körzet falvaiban, de az ország minden falvában alkalmazzuk, micsoda óriási nyersanyag-készletre, micsoda szarutömegre teszünk szert?! S a dolognak ott a nyitja, hogy a tehénszarvak megkurtítását nem a parasztok önkéntességére, hogy úgy mondjam; kényére-kedvére kell bazírozni, hanem a hatóságok teljes és hathatós támogatására. El kell érnünk, hogy a helyi tanácsok kötelezővé tegyék a tehenek szarvának észszerű megkurtítását. Ha aztán a terv valósággá lett, ha sikerünk van, könnyű a már elért eredményre hivatkozni s az egész országban kötelezővé tétetni zseniális elgondolásodat. Nyilatkozz tehát, kérlek tisztelettel, hogy te, mint Bankó község Szaru- és Szőrgyűjtő Nemzeti Vállalatának vezetője, hogy állsz, milyen viszonyban vagy a körzet közigazgatásával? Képes vagy-e a helyi tanácsok megnyerésére, vagy jobban mondva mozgósítására?

— Hát ... voltaképen ... — tért ki az egyenes válasz elől Sántha Cézár — ami a közigazgatást illeti, az én multbéli prakszisom csak a marha-paksusokra támaszkodhatik...

— Bizalomért bizalom, — gondolta erre Csekmeki Kázmér. — Tudom, hogy kupeckorodban nyakra-főre hamisítottad a marhaleveleket, így hát én se vesztek semmit, ha multamból egyet s mást elárulok.

Ezt azonban nem mondta, csak úgy, nekifohászkodás-képen gondolta s rövid tűnődés után így nyilatkozott:

— Nem baj kérlek, kedves barátom és vezérem, nem baj, ha a közigazgatás terén csak most kezdesz tájékozódni. Amit te nem tudsz, majd tudom én. Úgy is, mint a közigazgatás régi, hogy úgy mondjam: ok nélkül kidöntött oszlopa.

— Oszlopa? — nyelt egy nagyot Sántha Cézár. — Hogy-hogy oszlopa?

— Hát úgy, hogy főjegyző voltam, míg ellenségeim nem bélistáztattak.

Szünet.

Sántha Cézár a plafont nézi, hogy vajjon nem szakad-e le? Csekmeki Kázmér egy pillanatra szánja-bánja merészségét s ha tudná, hát a nyelvét hétrőfösre öltve szippantaná vissza a bélistát meg a főjegyzőséget. Aztán? Aztán Sántha Cézár megnyugszik, mert a plafon mégse szakad le, az ajtón se kopog senki, aki kék egyenruhát viselne. A két jómadár hát egymásra néz és mintha összebeszélt volna: elvigyorodik.

S öt perc mulva a közigazgatás kidöntött oszlopa, Csekmeki úr már fogalmazza is az ütemtervet:

— Egy: valami olyast kell produkálnunk, hivatásunkkal, a szaru- és szőrgyűjtéssel összefüggően, esetleg attól függetlenül, ami a helyi tanács figyelmét egycsapásra ránk irányítja. Kettő: ha érdemet szereztünk, ha

bizalom van irányunkban, jöhet a második pont, vagyis a tehénszarvak rendeleti úton való megkurtítása. Azt javaslom tehát, ne hamarkodjuk el a dolgot. Fontolgassuk, mérlegeljük, hányjuk-vessük, rágogassuk s holnap este a feleségem szőlejében, a présház előtt üljünk össze. Ha megengeded, erre a konferenciára az apósomat is elhívnám. A nevét már bizonyára hallottad: Bunkóczi Menyhért, közönségesen Menyus bácsi az illető...

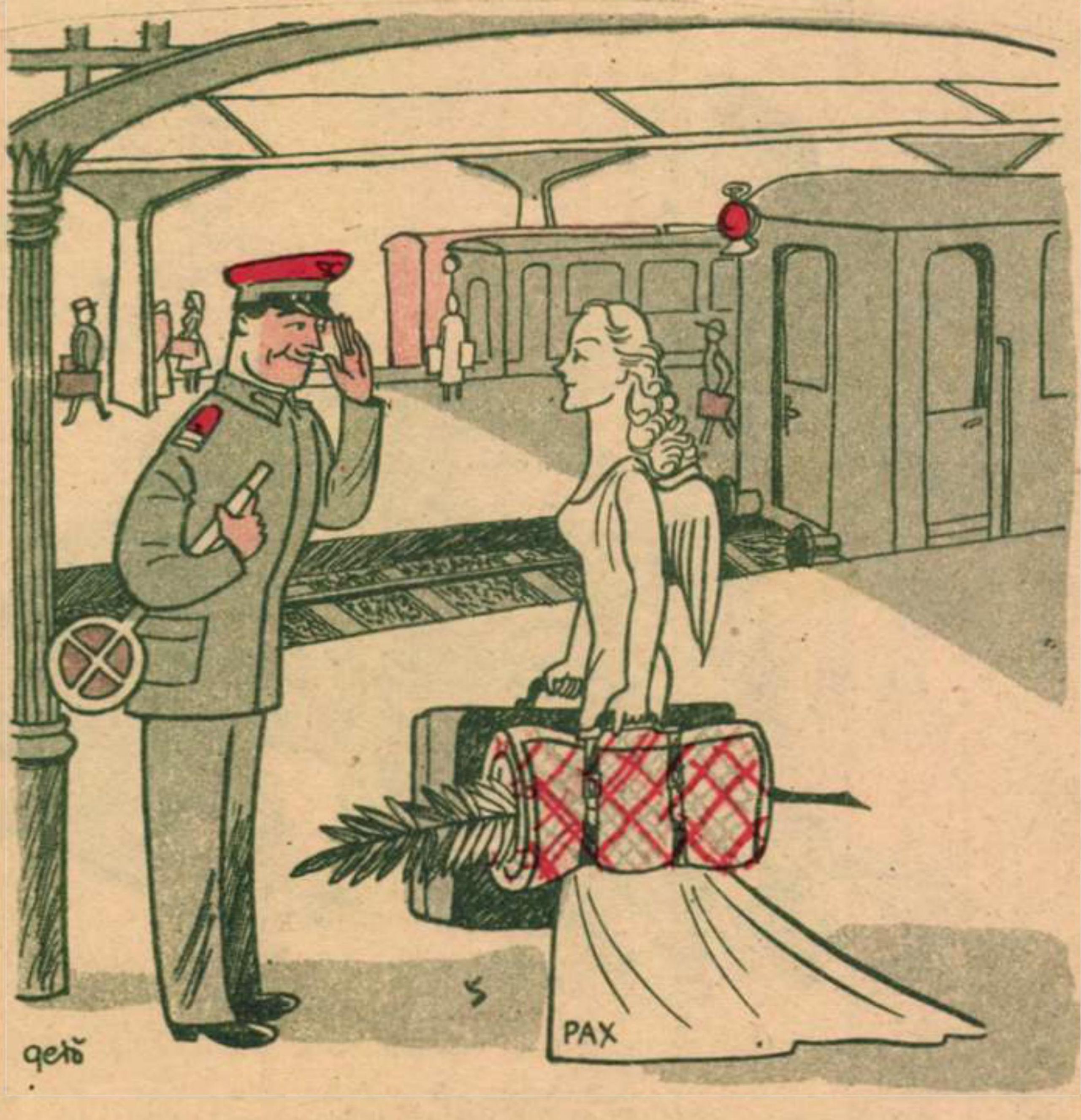
— Csak nem?! — kapott a szón Sántha Cézár. — No de ilyet! Hát él? Hát megvan még az öreg?

— Él, ha korlátozva is. Egyik napról a másikra tengődik régi dicsősége omladékain. Mert rajta a bélyeg: kulák. Pedig a földjét mind leadta, nem is sajnálja s olyannyira megérti az idők szavát, hogy bőséges prakszisából szívesen, tiszta szándékkal adna tanácsot, ha kérnének tőle. Kérjünk, vezérem?

— Hát... ha jó szívvel ád... miért ne? Elvégre a jó szakember sohse árt. No, nem igaz?

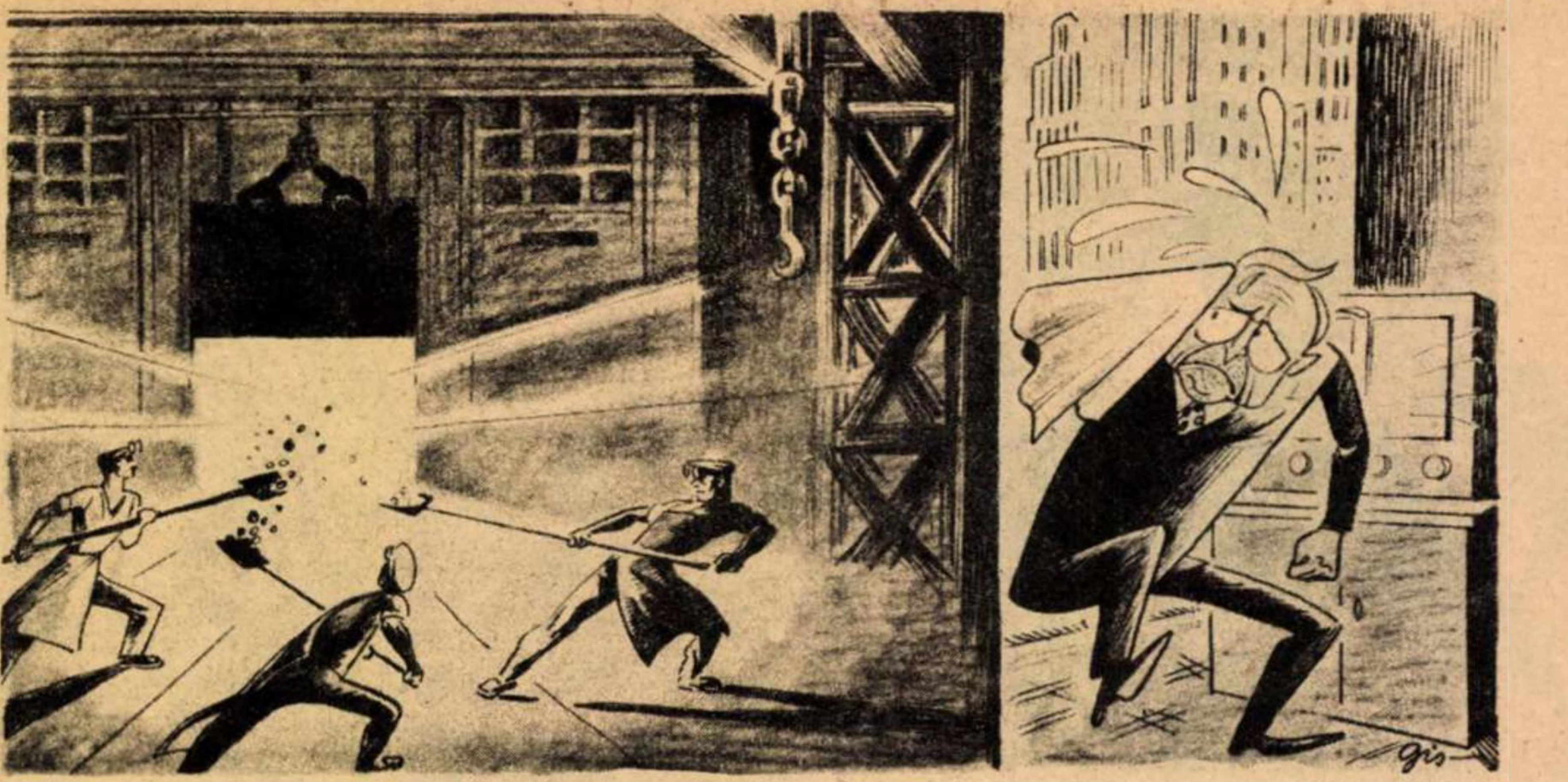
(Folytatjuk.)

Békehét a vasútnál

Pax: Innen indul kérem a Békevonat?
Vasutas: Melyik kérem, mert innen naponta több indul...

Nagyszerű eredményeket ér el az Ózdi Békekohó

TRUMAN: Igy olvadnak el az én háborús reményeim is...

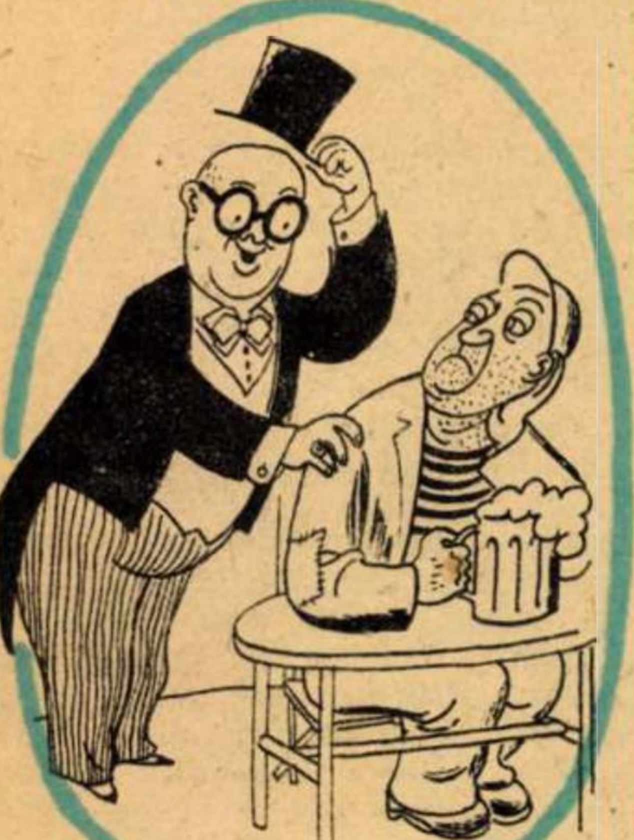
Heti Krónika

A KU-KLUX-KLANNAK MEGTILTOTTAK A CSUKLYAVISELÉST.

SZENÁTOR: Le azzal a csuklyával gengszterbarátom! Egyformák vagyunk valamennyien.

ÖRÖKÖS MINISZTERELNÖKVÁLSÁG FRANCIAORSZÁGBAN

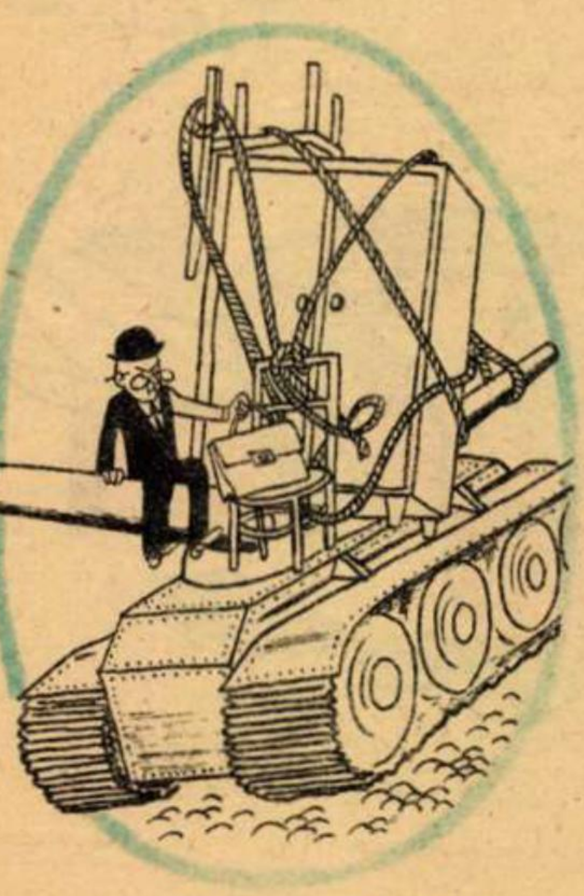
— Akar alkalmi munkát vállalni?
— Miről van szó?
— Kormányt kell alakitani.

EGY EISENHOWER-NYILATKOZAT EMLÉKÉRE.

— Miért mondta Eisenhower úr negyvenötben, amikor bevonult Németországba, hogy letöri a náci militarizmust?
— Mért mondtam, mért mondtam? Hát valamit csak kellett mondani...

DE GASPERI A PÉNZÜGYI RENDŐRSÉGET ÁGYÚKKAL ÉS TANKOKKAL SZERELTETI FEL.

A rendőrség végrehajt.

Le a bürokráciával!

Éjjeli kaland egy MÁVAUT-kocsiban

Kedves Ludas Matyi!

Hosszú évek óta hűséges íród vagyok, ez ad bátorságot ahhoz, hogy panaszommal hozzád forduljak. Biztosan segíteni fogsz rajtam is, mint már annyi másokon segítettél.

Második éve közlekedem a Budapest—Váci autóbuszvonalon, a Lehel-tér és Alsógöd között. Ilyen hosszú utazásokon az ember megismerkedik utitársaival, összebarátkozik velük, mint ahogy a potykák összebarátkoznak a halászlében vagy a szardiniák a dobozban. Ha az ember például délután kettőtől négyig vár 35 fokos melegben a Lehel-téren, mint múlt szombaton is történt, az emberek között meghitt, családias kapcsolat alakul ki, amelyben a lelkek kinyílnak s mindenki elmondja búját-baját mellette aszalódó sorstársának. Ilyen beszélgetések alkalmával győződtem meg arról, hogy panaszaimmal nem állok egyedül, e panaszok általánosak Budapesttől Vácig és vissza.

Mi e panaszok lényege? Hát a legtöbb persze a közlekedési vonal túlzsúfoltságáról szól, de úgy gondolom, ez az, amin egyelőre nem tudunk segíteni. Én inkább olyan tünetekről akarok beszélni, amiken talán lehetne segíteni. S ez az utazóközönség és a MÁVAUT alkalmazottak közötti rossz viszony, amely az utóbbi időben egészen a hidegháborúig fokozódott s minduntalan konfliktusokban robban ki. E konfliktusok főokait három pontban tudnám összefoglalni:

1. A szabály az szabály.
2. A szabály az nem szabály.
3. Ha már szabály a szabály, — ne örüljünk neki olyan nagyon.

Legjobb, ha egy példával magyarázom meg a dolgot. A kocsi elején lévő két ülés, amely az ajtó mellé esik, szolgálati helynek minősül, azon profán utasfenék nem helyezkedhetik el. Ez eddig rendben is van, csakhogy. Ha az autóbusz zsúfolt és a két elátkozott hely üresen tátong az utasok fáradtságtól káprázó szeme előtt, akkor két eset lehetséges. Vagy hajthatatlan marad a vezetőség és nem enged senkit odaülni, ez esetben az utasok ordítanak Budapesttől Alsógödig, sőt biztosan azon túl is, de én azt már nem hallom, mert Alsógödnél leszállok. Vagy megengedi a vezetőség, hogy a szolgálati helyre két utas leüljön, ez esetben csend van, viszont ez a két utas feltétlenül ordítani fog a következő alkalommal, amikor egy másik kalauz nem engedi leülni őket. Egy ízben a következő esetnek voltam tanúja. Az autóbusz zsúfolt volt s egy idős nő le akart ülni a szolgálati helyre. A megszokott módon kialakult vitát a kocsivezető azzal vágta el, hogy a szolgálati hely az ajtó mellett lévén, azon ülni veszélyes és ő felel annak az utasnak az életéért, aki a szolgálati helyről az úttestre pottyan. Az idős nő azzal érvelt, hogy az ajtó mellett állni még sokkal veszélyesebb, amiben volt is valami logika. A vezető hajthatatlan maradt és az idős asszony az ajtó közelében jajveszélkelve tántorogta végig az utat és hogy nem esett ki, az csak annak volt köszönhető, hogy életösztöne erősebb volt, mint a bosszúvágya.

De a szolgálati hely körüli konfliktusok jelentéktelen kis csetepaték azokhoz a komoly ütközetekhez képest, amik a megtelt kocsikra való felszállás ügyében zajlanak le. Ennek illusztrálására mondom el éjszakai kalandomat.

Szerdán este, augusztus 8-án felszálltam a Lehel-térről 21,30-kor induló autóbuszra. Az autóbusz tele volt, a munkából jövő emberek fáradtan bóbiskoltak. Az újpesti hídnál két nő akart felszállni a kocsira, de a kalaúznő nem engedte fel őket, mondván, hogy a kocsi megtelt. A két nő kétségbeesetten kérlelte a kalaúznőt. Hivatkoztak arra, hogy hetijegyük van, hogy fárasztó munkájukból térnek haza s ha nem jutnak fel a kocsira, éjjel ½12-ig kell várakozniuk, míg a következő kocsi befut. A kocsin valóban el voltak foglalva az összes ülések és pótülések, tehát a szabályszerű létszám betelt, de állóhely azért még bőven akadt. A kalaúznő hajthatatlan maradt, a két asszony azonban az utazóközönség egyre hangosabb bátorítására felnyomult a kocsiba. A hangulat egyre izzóbb lett, mindenki kiabált, a vezető rövid vonakodás után elindította a kocsit. A felajzott idegek lassan kezdtek lecsillapodni, a kalaúznő kezelte a két nő jegyét, minden a legnagyobb rendben volt, amikor a kocsi a következő megállónál hirtelen lefékezett, a vezető leugrott és kijelentette, hogy a túlterhelt kocsival nem megy tovább és elindult rendőrt keresni. A vihar percek alatt teljes erejével tombolt. A két nő le akart szállni, az utasok nem hagyták. Az egyik asszony sírvafakadt, hogy hároméves gyereke van otthon a bezárt lakásban. Az utasok egyhangú kórusa üvöltve követelte, hogy indítsák el a kocsit. A mellettem ülő férfi izgatottan kiáltotta: „Bezzeg vasárnap nincs megtelt kocsi, akkor bezsúfolják az utasokat, mint a heringeket!“ Egy feketebajszú sovány férfi fuldokolva ismételgette: „Én láttam, kérem, én láttam, amikor a múlt héten a kalaúz pofonvert egy utast, mert fel akart szállni!“ A vezető visszajött rendőr nélkül és a kalaúznővel együtt cigarettára gyujtott a vesztegló kocsi mellett. Egy idősebb férfi igazolványával bizonyította, hogy a minisztérium tisztviselője és erélyesen utasította a vezetőt, hogy indítsa el a kocsit. A kalaúznő kijelentette, hogy a szabályok értelmében az utasítást csak irásban fogadhatja el. A minisztériumi tisztviselő rikkantott még néhányat, aztán erélyesen leült: irást nem adott. Lenn a kocsi körül csoportosulás támadt. Egy hullámoshajú fiatalember védelmébe vette a kalauznőt és felszólította az egyik utast, jöjjön le a kocsiról, hogy megpofozhassa. Az utas kihajolt az ablakon, hogy a pofozkodás létrejöhessen, de a fiatalember meggondolta magát és nem ment oda. Egy utas aláírásokat gyüjtött tanuskodás céljaira. A kalauznő rágyujtott a második cigarettára. A rendőr jött, végighallgatta a tényállást, töprengve sétált fel és ala, majd egyszer, amikor felfelé sétált, már nem jött alá, hanem elment. Egy gyűröttarcú sovány alak kijött a béketűréséből és megkérdezte a vezetőt: „Ha szabályellenes a dolog, miért vette fel a létszámfeletti két utast? Ha pedig felvette és lekezelték a jegyét, akkor miért nem viszik el?“ Mire a vezető: „Én elvittem volna, de fenyegetőztek, most már azért sem indulok el, míg le nem szállnak“. Mire egy utas: „Ugy! Szóval, azért várat itt éjszaka ötven dolgozó embert, hogy bosszút álljon két fáradt munkásasszonyon, mert megsértették magát?“

Nem folytatom tovább. A kocsi nem indult el. Megvárta a fóti autóbuszt, arra felszállították a két asszonyt s azok Dunakeszin, ahol a fóti vonal elágazik visszajöttek a mi kocsinkra, ott akkor már volt hely. Féltizenkettőkor kerültem ágyba és félkettőig gondolkoztam azon, hogy rendben van-e ez így. Még ma is ezen gondolkozom.

Gádor Béla,
Alsógöd, Felszabadulás-u. 92.

Bürokrácia pár sorban

A lengyeltóti kórház betegei levélben fordultak hozzánk, melyben kérnek bennünket, hozzuk nyilvánosságra azt a hibát, hogy a kórházban nincs hőmérő, a felszerelés is hiányos és igy a súlyos betegek nem részesülhetnek gondos ápolásban. A Gyógyáru Nemzeti Vállalattól három hónappal ezelőtt a kórház 30 darab hőmérőt, töltő- és és injekcióstűket rendelt, de ezeket még a mai napig sem kapta meg. A betegek kérik, hogy a Gyógyáru Nemzeti Vállalat sürgősen korrigálja ki a hibát.

*

Halász József (Szőny) közli, hogy a helység környékén, az országutak mellett lévő eper- és gyümölcsfák gondozását a helyi tanácsok elhanyagolják. Felhivja a figyelmet arra, hogy ez a gondatlanság nagy kárt okoz selyemhernyótenyésztésünknek.

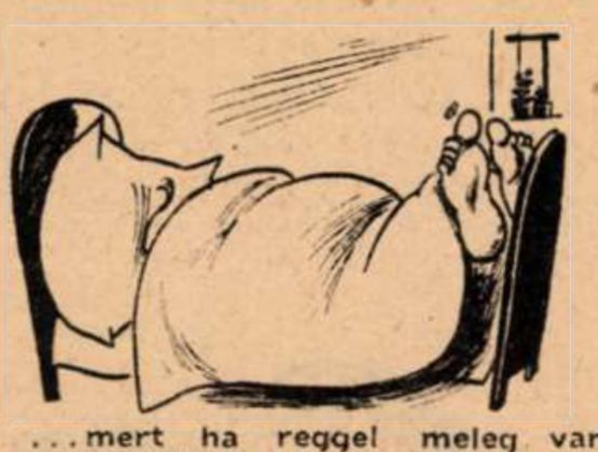
*

Fehér József egyetemi hallgató (XI., Szent Imre herceg-út 9. I. 4.) irja, hogy július 30-án délelőtt a Fehérvári-úti rendelő fogászati osztályán a fájós, lyukas foga helyett tévedésből a mellette lévő egészséges fogat húzták ki. Kéri, hogy több figyelemmel kezeljék a dolgozókat.

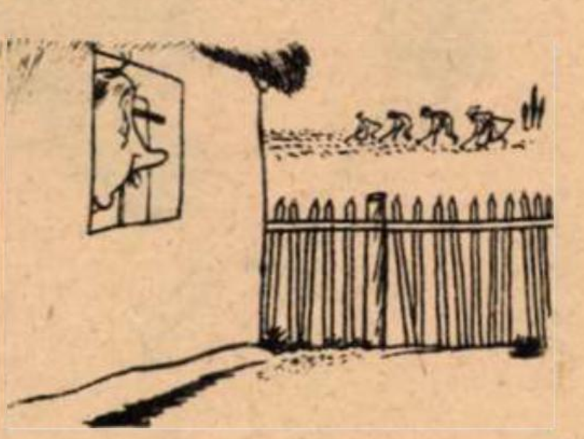
*

Horváth Kálmán (Veszprémi MESZÖV) irja: 1950. márciusában a nagyvázsonyi földmüvesszövetkezet tiz pár cipőt kapott a székesfehérvári Textilnagykereskedelmi Vállalattól. A csomagban az egyik pár cipő helyett két ballábas cipő volt. A két cipőt azonnal visszaküldték a vállalatnak és kérték azok ellenértékét. Közben hosszadalmas és eredménytelen levélváltás volt, minden hiába, sem másik cipőt nem kapnak, sem az ellenértéket nem kapják vissza. Időközben a nagyvázsonyi földmüvesszövetkezetet áruellálás szempontjából áttették a veszprémi Textilnagykereskedelmi Vállalathoz, de az ügyet azok még kevésbbé intézik el.

MIÉRT DOLGOZIK ROSSZUL MUNKAFEGYELMEZETLEN JÁNOS?

...mert ha reggel meleg van, vagy hüvös van, visszafekszik az ágyba...

...és miután végül mégis felkel, látja, hogy a brigádja már elment munkába...

...ezen annyira szégyenkezik, hogy nem is megy utánuk, hanem leül ostornyelet faragni...

...de ezt csak addig csinálja, amig rá nem piritanak, hogy lopja a napot, amikor a többi csoporttag szorgalmasan dolgozik...

...erre bolint és elmegy a kulákhoz napszámba...

...a kulák keveset fizet, mire megvetően végigméri és megy vissza önérzetesen a csoportba...

...megérkezik a csoportba, egyik kezével frissen megfogja a kapát, a másik kezével előveszi az óráját és közli, hogy letelt már a nyolcórás munkaidő...

...amikor a többiek vigan továbbdolgoznak, méregbe jön és azt mondja, írják be azonnal a mai munkaegységét, ő megy haza...

...végül keserűen felsóhajt, hogy ha már nem akarják beírni, legalább azt mondják meg, mért nevezik őt a munka kerékkötőjének?...

ABONYBAN

Bartucz bácsi

Király Magda

Több, mint két hete, hogy Abonyban jártam, így hát jegyzeteimnek azt a részét, amelyik a cséplés és begyüjtés számszerű adatait rögzítette le, bizvást félretehetem: az abonyi termelőcsoportok azóta régen túlhaladták mindezt, s tán puszta megemlítésüket is sértésnek vennék. A begyüjtésben Abony Albertirsával áll párosversenyben, s ottjártamkor az abonyiak 22%-kal vezettek az irsaiak 17.8%-ával szemben. Remélem, hogy azóta Abony még jobban növelte előnyét, de azt is remélem, hogy Albertirsa is ledolgozta hátrányát, egyszóval remélem, hogy a párosversenyben most mindaketten vezetnek egymás előtt. Valamint remélem azt is, hogy Habony Sándor gazdát (az abonyi Rózsás-dülőn keresse, aki gratulálni akar neki) azóta már túllicitálta más, noha Habony Sándor 555%-ra teljesítette beadási kötelességét, megmutatván ezzel, mi is illik egy tanácstaghoz. De ezzel aztán a számok emlegetését be is fejeztem, s átadom magam abonyi emlékeimnek, amelyek igen sokfélék.

Elsősorban is emlékszem arra, hogy milyen felemelően izgalmas érzés volt megállni a József Attila termelőcsoport cséplőgépe közelében, érezni a pöfögő-dohogó traktorból áradó benzin és a cséplőgépből alázuhogó gabona illatát s emlékszem, hogy arra gondoltam: íme, a munkás-paraszt szövetséget most az orrom érzékeli. És emlékszem, arra is gondoltam: egy ilyen cséplés bizonyítja a legjobban a klasszikus görög „panta rhei" tételt, vagyis, hogy a Földön minden mozgásban van. Rozskévékkel megrakott mozgó szekereket mozgó lovak húztak, fenn a cséplőgép tetején fürgén mozgott a kévevágó és az etető, innenső végén a gépnek serényen dolgozott a tőkezsákos (ő tölti zsákba a szemet), túlsó végén a gépnek egyesek gyors mozgással a szalmát rakták össze, mások a töreket, ember, állat, gép minden mozgott, forgott, kiabált, zakatolt, nyeritett, zörgött — csak én álltam tétlenül és mellettem Baba, a műcsikó, aki szép nagy szemével mintha szemrehányón nézett volna rám.

De emlékezem — a törekről jut eszembe — Bartucz bácsira, a törekrakóra is, akinél rokonszenvesebb emberrel alig találkoztam. Bartucz bácsi 70 (azaz hetven) éves, alacsony emberke, nagy bajusza ősz és fekete klottnadrágocskájából jócskán kidomborodik a pocakja. Hja, az érett férfikorban gyakori az ilyesmi...

Bartucz bácsi barna bőrén táncol a napsugár, szeme kék, mint az égbolt s miközben lankadatlanul rakja a töreket (az apróra tört szalmát, ha valaki nem tudná), elmondja hogy tíz gyermeke közül öt él, hogy hajnali félnégy óta dolgozik egyfolytában (most félkettő), s hogy ő alakitotta meg Abonyban az első csoportot, mégpedig 1944. november tizedikén, egy nappal azután, hogy a helység felszabadult. Bartucz bácsi beteg még sohasem volt, szemüveget csak ujságolvasáshoz használ, akkor sem azért, mert nem lát jól, hanem mert felírta az orvos neki. Az egészség szobrát biztosan Bartucz bácsiról mintáznák meg, ha volna türelme modellt állni hozzá.

Ha fővárosi ember vidékre kerül, nem átall kérkedni azzal, hogy ő milyen hatökör a mezőgazdaság kérdéseiben, hogy azt sem tudja eszik-e vagy isszák az ámbitust, s ha megfeszül sem tudja megkülönböztetni a bárányt a birkától. Az ilyenféle kérkedésben a „felsőbbrendű" városi ember ostoba, de büszke sovinizmusa bújik meg. Én azonban azzal kérkedem, hogy egyáltalán nem kérkedtem tudatlanságommal, sőt, röstelltem magam, amikor Gyigor elvtársnak, az abonyi párttitkárnak kellett megmagyaráznia, hogy amit látok, az itt len, amott lucerna, amaz cukorrépa-föld, emez dohányültetvény. Így ismertem meg a lent és a lucernát, és így ismertem meg a türelmes és fáradhatatlan Gyigor elvtársat is, aki biciklijén naphosszat rója Abonyt és környékét, s aki bár ipari proletár volt, (vagy éppen azért) most a jól dolgozó abonyi termelőcsoportok hajtómotorja. Nyugodt, nem bőbeszédű ember Gyigor István. Csak akkor jött egy kicsit indulatba, amikor Cselényi József pápai kamarásról beszélt. A pápai kamarás ugyanis naponta négyszer is harangoztat misére, amióta a termésbetakarítás folyik, azt beszélik Abonyban, hogy már négy pap dőlt ki a véget nem érő misék miatt.

Abonyban tizenkilenc termelőcsoport dolgozik, ebből hat még 1948-ban alakult meg, a többi újabban. A régiek közé tartozik az „Új világ" is, ahová szintén elmentem. Itt Tamási Pistával ismerkedtem meg, aki a csoport könyvelője. Tamási elvtárs nyílt tekintetű, nagyon értelmes és nagyon fiatal könyvelő: tizenhatéves mindössze, azóta persze három héttel ő is idősebb. Csak néhány hete vezeti a csoport adminisztratív ügyeit, mert elődje beteg lett s ő csak úgy, minden gyakorlat nélkül ugrott be a szerepébe. Ennek ellenére napok alatt rendbehozta a csoport elmaradt könyvvitelét ma már a kisujjában van az irodai munka minden fortélya olyannyira, hogy ősszel csak a rend kedvéért fog beiratkozni a könyvelői tanfolyamra. Pista mellesleg könyvtárosa is a csoportnak, a könyvtár maga egyelőre elfér egy jókora szekrényben (2—300 kötet), de ne felejtsük: hat esztendővel ezelőtt egy egész mezővárosnak sem volt ekkora könyvtára, nemhogy egy csoportnak. Még örvendetesebb, hogy az „Új világ" csoporttagjai mennyire éhesek a könyvekre, nézegettem a kölcsönbevitt könyvek jegyzékét, onnan láttam. Gönczöl István kiolvasván Azsájev könyvét, most vitte el a Csendháborítót, Zsemlye Julianna a „Rabszolgák útja" című művet olvassa, Gulyás Béláné a „Marxizmus, népiesség, magyarság"-ot kölcsönözte ki. Aki tudja — és ki ne tudná — hogy a paraszt régen legjobb esetben a kalendáriumot, vagy a „Csillagvár titka" című folytatásos füzetekben megjelent regényt olvasta (ha egyáltalán olvasott), annak megilletődötten kell forgatnia ezt a kockás füzetet, az előző könyvtáros nehézkes betűivel s olyan könyvek hosszú sorával, amelyeket bizony mi, büszke fővárosiak sem olvasunk kellő számban.

De ejnye csak, hát semmi rosszat nem tudok mesélni Abonyból? Pedig a Ludas 8. oldalán a hibákat is felsorolni kötelező hagyomány, s ha ezt nem teszem, még azt hiszik, hogy nem Abonyban jártam, hanem a fellegekben. Hiába. Akármennyire is megerőltetem a memóriámat, nem tudok semmi rosszat, alighanem az én hibám, s nem Abony hibája, hogy hibákról nem beszélek, Olyan Abony nincs a világon, ahol hibák ne lennének, Abony olyan jól dolgozik, hogy egészen bizonyosan vannak hibái is, majd felderiti őket más, máshol és máskor. Ha mindenáron panaszkodni akarok, legfeljebb Király Magdára panaszkodhatom, aki a negyedik általánosba jár, akivel interjut akartam csinálni (gyerekkel beszélgetni mindig kedves), de aki azonkívül, hogy Király Magdának hivják, s hogy krumplilevest és kalácsot visz az apjának ebédre, semmi mást nem volt hajlandó mondani. „De félénk ez a kislány" — szóltam oda az embereknek, akik köröttünk álltak. „Nem félénk" — mondta a hallgatók egyike — „csak éber!" Erre aztán már nem tudtam mit mondani.

Jelenthetem még, hogy a tengeri gyönyörűen fejlődik, noha 181 centiméter magas vagyok, a hónaljáig sem értem a kukoricaszárnak, amikor melléje álltam. Jelenthetem továbbá, hogy az abonyi földműves-szövetkezet vendéglőjében olyan ragyogó bablevest ettem, hogy a lábam sem érte a földet. Hopp! Ételről esvén szó, meg kell még említeni, hogy a tojásbeadás igen-igen rosszul sikerült Abonyban, az emberek csak 40%-ra tettek eleget a kötelességüknek. Érdekes, hogy ez nem jutott eszembe, amikor a hibákat akartam felsorolni. Talán azért nem, mert nem szeretem a tojást.

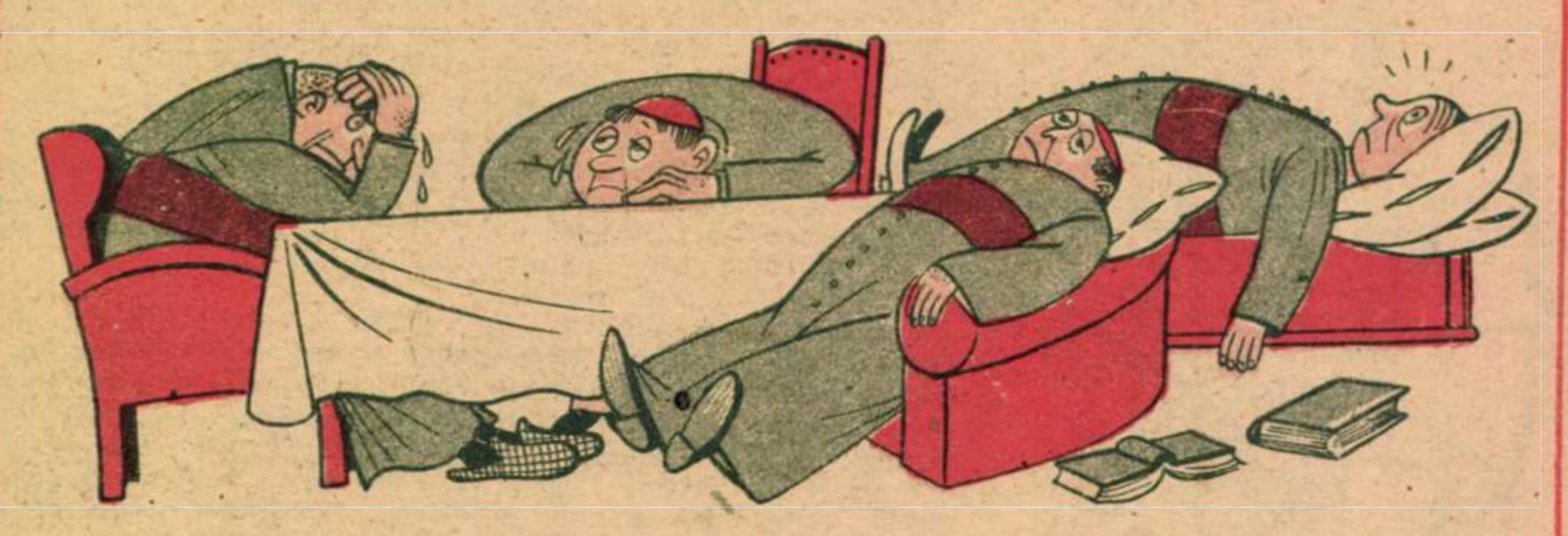
Tabi László

Gyigor István párttitkár

Tamási István

A négy fáradt papok

Jövő héten: A PARÁDI Úttörő Mintatáborban